

REGLUGERÐ

um sparisjóði.

36

15. febr.

I. KAFLI

Um stofnun og stjórn sparisjóða.

1. gr.

Eigi má stofna sparisjóð, nema með leyfi ráðherra þess, er fer með bankamál.

Þeir sparisjóðir, sem stofnaðir hafa verið 1. jan. 1942 mega þó halda áfram störfum, enda séu sparisjóðnum settar samþykktir í samræmi við lög nr. 69 27. júní 1941, og þessa reglugerð innan 1. júlí 1943.

2. gr.

Sparisjóður getur verið eign sýslufélags, bæjarfélags, hreppsfélags eða félags einstakra manna.

3. gr.

Nú er sparisjóður eign sýslu- eða bæjarfélags og skal stjórn sjóðsins þá kosin hlutfallskosningu af sýslunefnd þeirri eða bæjarstjórn er hlut á að máli. Ef sparisjóðurinn er eign hreppsfélags fer um kosning stjórnar eins og segir í samþykktum sjóðsins.

4. gr.

Nú er sparisjóður eign einstakra manna, en meðal þeirra einstaklinga, sem eiga sjóðinn geta verið félög svo og hreppsfélög og sýslu- og bæjarfélög, og er þá tvennt til:

1. Eigendur sparisjóðs hafa ábyrgzt skuldbindingar sparisjóðsins allt að ákveðinni upphæð, eða
2. Eigendur sparisjóðsins hafa lagt fram ákveðna upphæð, sem stofnfé sparisjóðsins.

Stjórn þeirra sparisjóða er hér getur skal kosin þannig, að meiri hlutinn t. d. 2 af 3 eða 3 af 5, skulu kosnir á aðalfundi sparisjóðsins, og hafa þá eigendur sjóðsins, hvort sem þeir eru ábyrgðarmenn eða stofnfjáreigendur, eitt atkvæði hver, án tillits til þess hvort þeir hafa ábyrgzt eða lagt fram jafnar upphæðir. Ef félagsskapur, hvort sem er einstaklegs eða opinberlegs eðlis, er stofnfjáreigandi eða ábyrgðarmaður, skal það félag kjósa einn mann til að fara með atkvæði félagsins á aðalfundum. Aðrir stjórnarmenn skulu kosnir af sýslunefnd þeirri eða bæjarstjórn, sem hlut á að máli. Hlutfallskosning skal viðhafa ef óskað er.

Þetta gildir þó því aðeins að sparisjóðurinn hafi ábyrgð minnst 20 manna í kaupstöðum eða 12 manna utan kaupstaða, enda sé lágmark ábyrgðarfjár eða stofnfjár 5000 krónur í kaupstöðum og 3000 krónur utan þeirra. Ef svo er ekki, skulu allir stjórnarmenn kosnir hlutfallskosningu af sýslunefnd þeirri eða bæjarstjórn, sem hlut á að máli.

II. KAFLI

Um bókfærslu sparisjóða.

5. gr.

Bókhald sparisjóða skal vera tvöfalt bókhald, og skulu við hvern sparisjóð færðar þær bækur er hér segir:

- a. Dagsjóðbók.

Í bók þessa, sem gjaldkeri færir, skulu skráðar sundurliðaðar allar þær hreyfingar á sparisjóðnum, sem koma fyrir á hverjum degi. Heimilt er að halda

36

15. febr.

sérstaka sjóðbók fyrir inn- og útborganir úr sparisjóðsreikningum og færast þá samanlagðar innborganir og útborganir inn í dagsjóðbókina í einu lagi daglega. Í dagsjóðbók skulu auk sjóðdálka vera dálkar eins og hér segir:

1. Sparisjóður.
2. Fasteignaveðlán.
3. Sjálfskuldarábyrgðarlán.
4. Önnur lán.
5. Vixlar.
6. Innheimtur.
7. Vextir.
8. Kostnaður.
9. Ýmsar greiðslur, er sundurliðist í lok hvers mánaðar.

Dagsjóðbók skal gerð upp mánaðarlega og niðurstöðurnar þá færðar inn í aðalbók.

b. Innstæðubók.

Í bók þessa skal rita nöfn allra þeirra, er leggja fé í sjóðinn til geymslu, ásamt einkennistölu, og skal hver innstæðueigandi fá sína síðu. Skulu greinilega skráðar í bókina þær upphæðir, er innstæðueigandi leggur inn eða tekur út jafnóðum og jafnframt hver innstæðan er, að færslu lokinni.

Í þessa bók skulu einnig skráðir vextir af innstæðufénu.

Hver innstæðueigandi skal fá viðskiptabók merktá sömu einkennistölu og reikningur hans í innstæðubók. Skulu allar inn- og útborganir færðar jafnóðum í viðskiptabókina, sbr. þó 7. gr., en vextir aðeins færðir í lok hvers árs.

c. Lánabók eða lánabækur.

Lánin skal flokka í þrennt:

Í bók þessa skal rita öll lán, sem tekin eru út sjóðnum.

A-lán: Fasteignaveðslán.

B-lán: Sjálfskuldarábyrgðarlán.

C-lán: Önnur lán.

Hvert lán hefur einkennistölu og síðu út af fyrir sig. Skal þar tilgreint nafn lántakanda, trygging fyrir láninu svo og lánsupphæð og gjalddagi lánsins. Enn fremur skulu þar færðar afborganir og eftirstöðvar eins og þær eru á hverjum tíma. Skal og getið til hvaða tíma vextir eru greiddir.

- d. Vixlabók, er rita skal í vixla þá, er sparisjóðurinn kann að kaupa. Skal hverjum vixli gefið áframhaldandi tölueinkenni.
- e. Skuldbindingabók. Í bók þessa skal rita alla skuldunauta sjóðsins og sjálfskuldarábyrgðarmenn, svo og nöfn þeirra, er ritað hafa á vixla þá, er sjóðurinn kann að kaupa. Skal þetta ritað þannig í skuldbindingabókina, að skuldbindingar hvers einstaklings um sig sjáist glögg og greinilega.
- f. Innheimtubók skulu þeir sparisjóðir halda, er taka að sér innheimtur fyrir banka eða aðra á vixlum, ávísunum eða öðrum kröfum.
- g. Aðalbók. Í þeirri bók skal hver viðskiptaflokkur hafa reikning út af fyrir sig og skulu niðurstöðutölur dagsjóðbókar færðar mánaðarlega inn á hlutaðeigandi reikning.

Ársreikningar sparisjóðsins skulu færðir sundurliðaðir inn í þessa bók, og þar undirritaðir af stjórn sparisjóðsins og endurskoðendum.

- h. Gerðabók, er í séu skráðar ályktanir stjórnar sjóðsins um lánveitingar, lán-synjanir, lántökur og annað slíkt.

Í bók þessa skulu einnig skráðar ályktanir þær, sem gerðar eru á fund- 36 um, er haldnar eru af stjórn sparisjóðsins og ábyrgðarmönnum eða öðrum 15. febr. þeim, sem að sjóðnum standa.

6. gr.

Allar bækur sjóðsins skulu skýrt og greinilega skráðar og allar fjárhæðir þannig ritaðar, að enginn efi geti á því leikið, hver upphæðin sé.

Sé einhverri tölu breytt, sakir skakkrar innfærslu, skal breytingin þannig gerð, að sjá megi hverju breytt hafi verið.

Dagsetningar sé greinilega getið við hverja einstaka greiðslu.

7. gr.

Aldrei má greiða neina upphæð af sparisjóðsinnstæðufé nema því aðeins, að viðskiptabókin sé sýnd, og skal þá upphæðin jafnframt skráð í viðskiptabókina. Skulu starfsmenn sjóðsins gæta þess nákvæmlega, að þetta sé rétt gert og skulu í því skyni í hvert sinn bera greiðslu þá, sem skráð er í viðskiptabókina, saman við fjárhæð þá, sem samtímis er skráð í bækur sjóðsins.

Ef sparisjóður tekur við innlögum með þeim kjörum, að hægt sé að hefja innstæðuna með tékka, án þess að viðskiptabókin sé sýnd, skal greinilega letrað á bókina, að hún sýni eigi ávallt rétta innstæðu, og sé því ekki veðhæf.

8. gr.

Vextir af sparisjóðsinnstæðufé skulu vera reiknaðir út að fullu og færðir í bækur sjóðsins við lok hvers árs. Í innstæðubókinni skulu vextir hvers innstæðueiganda þá lagðir við höfuðstól á hlutaðeigandi síðu.

Í fyrsta sinn sem viðskiptabók er sýnd eftir nýár, skulu vextir færðir í hana og skal þess þá nákvæmlega gætt, að upphæð innstæðufjár, að meðtöldum vöxtum, í viðskiptabókinni beri saman við það, er innstæðubókin telur.

9. gr.

Allar bækur sparisjóða, veðbréf og skuldabréf, svo og víxla, verðbréf og önnur slík verðmæt skjöl, sem í vörzlum sparisjóðsins eru, skal jafnan geyma í eldtryggri hirzlu eða hirzlum, og skal þess nákvæmlega gætt, að slíkri hirzlu sé jafnan lokað á hverju kvöldi þegar í hana hefur verið látið það af slíkum gögnum, er nota hefur þurft þann og þann daginn.

Sjóðforði sparisjóðs skal einnig geymdur á eldtryggum stað á sama hátt.

10. gr.

Nú telur sparisjóður hentugra að hafa annað fyrirkomulag á bókhaldi sínu, og skal þá ráðherra þeim, er fer með bankamál, heimilt að leyfa það, enda sé slíkt bókhald eigi ótryggara en það, sem sett er með reglugerð þessari.

III. KAFLI

Um reikninga sparisjóða og endurskoðun þeirra.

11. gr.

Reikningsár sparisjóða skal vera almanaksárið og skal ársreikningur hvers sparisjóðs vera saminn fyrir marzmánaðarlok.

36

15. febr.

12. gr.

Ársreikningur hvers sparisjóðs skal vera þannig gerður, að af honum sjáist glöggst:

1. Hversu mikið alls hafi verið greitt í sjóðinn og úr honum á árinu. Skal í því efni saminn reikningur yfir allar innborganir í sjóðinn og útborganir úr honum og sé þar í greint hver sjóðforðinn hafi verið í ársbyrjun og hver í árslok.
2. Hverjar tekjur sjóðurinn hafi haft af starfi sínu á árinu og hver útgjöld hans hafi verið; einnig skal tilgreina tap það, er hann kann að hafa beðið á árinu. Skal í þessu skyni semja reikning yfir rekstur sjóðsins.
3. Hverjar séu eignir sjóðsins í árslokin og hverjar skuldir eða skuldbindingar þá hvíli á honum. Til þess að þetta sjáist sem gleggst, skal semja nákvæman efnahagsreikning fyrir sjóðinn, eins og hagur hans stóð í árslok.

13. gr.

Semja skal við hver árslok sundurliðaða skrá yfir inneign allra innstæðueigenda, að meðtöldum vöxtum. Skal tala innstæðueigenda (viðskiptabóka) nákvæmlega sjást af skrá þessari.

Einnig skal semja sundurliðaða skrá yfir öll lán þau, er sjóðurinn á útistandandi, bæði fasteignaveðslán, sjálfskuldarábyrgðarlán og handveðslán. Skal semja sérstaka skrá yfir hvern flokk lánanna. Skrár þessar skulu bera með sér, fyrir hvaða tímabil vextir eru greiddir af hverju einstöku láni, svo glöggst sjáist hversu mikið er greitt fyrirfram af vöxtum og eins af hverjum lánum vextir eru vangoldnir.

Enn fremur skal semja sundurliðaða skrá yfir víxla þá, er sparisjóður kann að eiga í árslok og eigi eru innleystir. Gjaldlagi víxlanna sé tilgreindur á skránni. Á öllum þessum skráum skal geta nafns hvers innstæðueiganda, eða lántakanda, svo og einkennistölu.

Loks skal semja sundurliðaða skrá yfir allar aðrar eignir sjóðsins, þær er til reiknings eru færðar, svo og yfir skuldir þær, sem hann er í við aðra.

14. gr.

Stjórnarráðið lætur sparisjóðum í té fyrirmyndir fyrir reikningum sparisjóða og er sparisjóðum jafnan skylt að hafa reikninga sína í því formi, sem fyrirmyndir þessar sýna.

15. gr.

Til að rannsaka reikninga sparisjóðs og bókfærslu alla skal velja 2 endurskoðunarmenn. Skulu þeir kosnir af bæjarstjórn eða sýslunefnd þeirri, er hlut á að máli, með hlutfallskosningu til eins árs í senn. Endurskjósa má endurskoðunarmenn. Kjósa skal 2 menn til vara, og ganga þeir í stað aðalmanna í forföllum þeirra.

16. gr.

Tilkynna skal sparisjóðseftirlitinu hverjir séu kosnir endurskoðendur sparisjóða.

17. gr.

Skylt er endurskoðendum að rannsaka sjóðforða sparisjóða eigi sjaldnar en einu sinni á hverjum ársfjórðungi.

Jafnan skulu endurskoðendur eiga frjálsan aðgang að öllum bókum, verðbréfum og öðrum skjölum sjóðsins, hvenær sem þeim þykir henta, til eftirlits, hvort heldur eru báðir í einu eða hvor um sig. Einnig eiga þeir rétt á að rannsaka sjóðforða sparisjóðs svo oft, er þeim þykir þörf á.

18. gr.

Endurskoðendum er skylt að hafa nákvæmt eftirlit með allri bókfærslu sparisjóðs og gefa gætur að því, að þar sé allt í reglu og að gætt sé allra þeirra fyrir- mæla, er þar um gilda. Ber þeim gaumgæfilega að rannsaka að allar greiðslur í sjóðinn og úr honum séu rétt tilfærðar í bókum sparisjóðsins. Skulu þeir benda á ef eitthvað er athugasvert, svo að úr því verði tafarlaust bætt.

36

15. febr.

19. gr.

Ársreikning sparisjóðs skulu endurskoðunarmenn rannsaka þegar eftir að hann er saminn og skulu þeir hafa lokið því starfi sínu fyrir marzmánaðarlok. Rita þeir síðan á reikninginn vottorð sitt um að endurskoðun reikningsins sé lokið. Reikningurinn með athugasemdum endurskoðenda skal síðan lagður fyrir aðalfund, sem úrskurðar hann endanlega. Skal reikningurinn síðan sendur ráðuneyti því, sem með bankamál fer.

20. gr.

Verði aðgreiningur milli endurskoðenda sparisjóðs og stjórnenda um einhver þau atriði, er tilhögun á reikningsfærslu sparisjóðs eða bókfærslu snerta og þeir koma sér eigi saman, skulu endurskoðendur leggja málið fyrir sparisjóðseftirlitið til úrskurðar.

Eins skal farið að ef endurskoðendur komast að raun um, að rekstur sparisjóðsins sé ekki að öllu leyti lögmætur og í fullu samræmi við lög um sparisjóði, svo og reglugerð þessa og önnur gildandi fyrirmæli, og stjórn sparisjóðsins bætir eigi tafarlaust úr því, sem ábótavant er.

21. gr.

Aðalfundur skal ákveða þóknun handa endurskoðendum fyrir starf þeirra.

22. gr.

Reglugerð þessi öðlast þegar gildi.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt lögum nr. 69 27. júní 1941.

Viðskiptamálaráðuneytið, 15. febrúar 1942.

Eysteinn Jónsson.

Torfi Jóhannsson.

36 Dagsjóðsbók.

Innborganir.

Dags.	Texti	Einkennistala	Sjóður		Sparisj.		Fasteigna veðslán		Sjálfsk. áb.lán		Önnur lán		Vixlar		Innheimta		Vextir		Kostn og þóknun		Ýmsar greiðslur	
			Debet		Kredit		Kredit		Kredit		Kredit		Kredit		Kredit		Kredit		Kredit		Kredit	
			Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.
1942																						
Febr. 20	Sparisjóðsb.		100	00	100	00																
	Greitt af																					
	láni A 20.		450	00			450	00														
	Vexti af																					
	sama		120	00													120	00				
	Greiddur																					
	vixill 23 ..		650	00									650	00								
	Greidd inn-																					
	heimta 11.		235	60																		
	Innheimtul.																					
	af sama ..		3	00																		
	Afborgun af																					
	láni B 3 ..		200	00					200	00												
	Afborgun af																					
	láni C 7 ..		300	00																		
	Forvextir af																					
	vixli 46 ..		7	88																		
																	7	88				

Innstæðubók. Viðskiptabók nr.

(Nafn innstæðueiganda og heimili.)

Dags.	Hvers konar greiðsla	Innlög		Útborgað innstæðufé		Innstæðufé alls		Vextir		Athugasemdir
		Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	
1942										
Febr. 3.	Innborgað	300	00			300	00	1	12	
Marz 18.	Útborgað			100	00	200	00	0	50	
April 18.	Innborgað	5000	00			5200	00	58	50	
Sept. 3.	Útborgað			1600	00	3600	00	35	10	
Des. 31.	Vextir	95	22			3695	00	95	22	

Víxilbók.

Einkennist. víxilsins	Hvenær keyptur	Nafn samþykkjanda	Nafn útgefanda	Útgáfudagur víxilsins
1	1942 Jan. 12.	Sveinn Jónsson	Halldór Pálsson	1942 Jan. 10
2	Febr. 3.	Magnús Þórðarson	Arni Þorsteinsson	Febr. 3

Útborganir.

Dags.	Texti	Ein- kenn- istala	Sjóður		Sparisj.		Fasteigna veðslán		Sjálfsk. áb.lán		Önnur lán		Vixlar		Inn- heimta		Vextir		Kostn.og þóknun		Ýmsar greiðslur	
			Kredit		Debet		Debet		Debet		Debet		Debet		Debet		Debet		Debet		Debet	
			Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.	Kr.	a.
1942 Febr. 20	Sparisjóðsb. Veitt lán B 53 Keyptur vixill 46 Veitt lán A 24 Sent Lb. inn- heimta 10 . Laun bókara Laun féhirðis		300	00	300	00			990	00			525	00								
			990	00																		
			525	00																		
			500	00			500	00														
			300	00											300	00						
			50	00															50	00		
			100	00															100	00		

Lánabók nr.

(Nafn lántakanda og heimili.)

Lántökudagur	Trygging lánsins								
Greiðsludagur	Hvað greitt er	Afborgun		Vextir			Eftirstöðvar af höfuðstól		
				Tímabil	Upphæð				
		Kr.	a.			Kr.	a.	Kr.	a.
¹ / ₈	¹ / ₂ 1942 Lán veitt kr. 1000								
	Innborgað	400	00	¹ / ₂ — ¹ / ₈ '41	25	00	600	00	

Upphæð		Gjaldtagi	Ábekingar	Hvenær innleystur
Kr.	a.			
400	00	1942 Júlí 12.	Pétur Guðmundsson og Björn Ólafsson	4. maí 1942
650	00	Maí 3.	Jón Magnússon	

36 Skuldbindingabók (Obligabók).

(Nafn þess sem skuldbundinn er og heimili.)

Einkennistala á láni eða víxli	Gjaldldagi	Upphæð		Nafn á veði fyrir láninu, eða mönnum sem við skuldbindinguna eru riðnir	Hvenær borgað að fullu
		Kr.	a.		
A 7	7. sept. '45	1000	00	Veð: 1sti veðréttur í Hafnarstræti 7	12. jan. 1943
Víx. 36	12. jan. '43	600	00	Útgefandi fyrir Guðmund Sveinsson	
B 12	4. júlí '44	800	00	Ábyrgðarmenn Jón Jónsson og Páll Jónsson	

Innheimtubók.

Einkennistala innheimtu	Nafn kröfueiganda	Nafn greiðanda	Hvað innheimta á	Upphæð		Gjaldldagi	Hvenær greitt	Hvenær sjóðurinn sendir innheimtuféð	Aths.
				Kr.	a.				
23	Landsbankinn, Reykjavík	Ólafur Pétursson	Víxill	345	00	'42 ⁴ / ₁₀	'42 ⁶ / ₁₀	'42 ⁸ / ₁₀	
24	O. Johnson & Kaaber	Jón Björnsson	Farmsk.	640	00	'42 ¹⁵ / ₁₀	'42 ¹⁵ / ₁₀	'42 ²⁰ / ₁₀	

37 Staðfesting ríkisstjóra á skipulagsskrá fyrir „Sumargjafasjóð Birtingaholts“, 18. marz útgefin á venjulegan hátt að mandatum af dóms- og kirkjumálaráðherra 18. marz 1942.

Skipulagsskráin er þannig:

SKIPULAGSSKRÁ

fyrir Sumargjafasjóð Birtingaholts.

1. gr.

Sjóðurinn heitir Sumargjafasjóður Birtingaholts. Síra Magnús Helgason kennaraskólastjóri stofnaði sjóðinn og gaf til hans 20000 krónur.

2. gr.

Höfuðstól sjóðsins má aldrei skerða og skal ávaxta hann í Söfnunarsjóði Íslands. Alla vöxtu af fé sjóðsins skal leggja við höfuðstólinn annað hvort ár. Hitt árið skal aðeins leggja við höfuðstól 2 kr. af vöxtunum, en afganginum skal útlutað með þeim hætti, sem segir í 3. gr. Forseti Bókmenntafélagsins annast vörzlu sjóðsins.